

DÉLMAGYARORSZÁG

75. évfolyam, 178. szám
1985. július 31., szombat

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEVED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Helsinkiben megkezdődött az Európa-találkozó

A finn államfő köszöntője — Fölszólalások a jubileumi ülésen

„A jubileumi találkozó lehetőség arra, hogy a jövőbe nézzünk” — ennek a derülátó gondolatnak a jegyében vette kezdetét kedden délelőtt Helsinkiben, 33 európai és két észak-amerikai állam külügyminisztereinek találkozója. A találkozót Manuo Koivisto finn államelnök nyitotta meg a Finlandia palotában, ahol tíz évvel korábban írták alá az európai biztonsági és együttműködési értekezlet záróokmányát.

A helsinki jubileumi külügyminiszteri találkozó első munkaiülésén kedden délután hangzott el a találkozó talán legnagyobb érdeklődéssel várt két beszéde — Eduard Sevardnadze szovjet és George Shultz amerikai külügyminiszteré.

A plenáris ülés első felszólalója Stefan Andrei román külügyminiszter volt, majd Jacques Poos luxemburgi külügyminiszter és a liechtensteini nagyhercegség külügyminisztere következett szólásra. Nagy érdeklődés közepette Eduard Sevardnadze, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, a Szovjetunió külügyminiszterére lépett a szónoki emelvényhez. Ervelő hangnemű, kiegyensúlyozott, egyszersmind tömör beszéde, amely egyfajta bemutatkozás is volt a nemzetközi diplomáciai szinten, az értekezlet nyitónapjának kiemelkedő fontosságú eseményévé vált. Az iránta megnyilvánuló különleges figyelem nemcsak a konferenciateremben ülők arcán tükröződött, hanem abban is, hogy beszédének angol nyelvű szövege pillanatok alatt hiánycikké vált a Finlandia-ház sajtótermében.

— A helsinki záróokmány életeterejét mindenekelőtt az adja, hogy ez a dokumentum a különböző társadalmi, gazdasági és politikai berendezkedésű országok közötti békés egymás mellett élésre épül — állapította meg bevezetőben a szovjet külügyminiszter. Nem véletlen — mondotta —, hogy éppen Európa vált az államok békés együttműködésének próbaterepévé. A kontinensen élő népek gazdasági, kulturális és történelmi hagyományainak szoros összefonódása magyarázza ezt. Azt sem szabad azonban elfelejteni, hogy ezen a földrészén áll egymással szemben a két legerősebb katonai-politikai szövetség, békeidőben példátlan erejű hadseregek állanak szemben egymással, s szünet nélkül halmozódnak az újabb fegyverek.

Senki sem számított arra, hogy a helsinki záróokmány aláírása egyben új európai aranykor kezdetét jelenti. Az akkoriban elért eredményekből azonban igen sok kiállta az idő próbáját. A 70-es évekből enyhülés nem tisztázott életű jelenlég volt a világpolitikában — állapította meg Sevardnadze —, hanem értékes tapasztalat, amely megerősítette azt a meggyőződést, hogy az államközi kapcsolatok természetes állapota a konstruktív párbeszéd és a kölcsönösen előnyös együttműködés.

A Mihail Gorbacsov által hétfőn bejelentett mo-

ratóriumról Sevardnadze megjegyezte: A szovjet ajánlat 1986. január 1-ig szól ugyan, de ezen a határidőn túl is érvényben marad, ha az Egyesült Államok a maga részéről szintén tartózkodik a nukleáris robbantások végrehajtásáról.

A népek nagy várakozásokat fűznek a nukleáris és a kozmikus fegyverekről szóló szovjet-amerikai megbeszélésekhez — állapította meg a külügyminiszter —, ám ezekben a kérdésekben nem mutatkozik tényleges haladás. Szovjet részről több ízben kifejezésre juttatták a készséget a hadászati, illetve a közepes hatótávolságú rakéták számának lényeges csökkentésére, csak a kölcsönöség hiányzott ahhoz, hogy ez a szándék realizálódjék. A bécsi tárgyalásokon az amerikai fél szüntelenül számokat követel a szocialista országoktól. Azok rendelkezése is bocsátják a szükséges adatokat, de a másik félnek az sem tetszik. Így aztán világos, hogy nem számokon múlik a dolog, hanem a partnerekből hiányzik a készség a megállapodásra. A Szovjetunió más országokhoz hasonlóan úgy véli, hogy Stockholmban is gyorsabban lehetne haladni. Ehhez megvannak az előfeltételek, de ideje lenne hozzáfogni nagyszabású, egymást kölcsönösen kiegészítő, bizalomteremtő intézkedésekről szóló megállapodások kidolgozásához. A szocialista országok ebben a témában is alaposan mérlegelt javaslatokat terjesztettek elő, de a sikerhez a konferencia más résztvevőinek konstruktív hozzájárulása is elengedhetetlen.

Eduard Sevardnadze a kétoldalú kapcsolatok határain messze túlmutató eseményként jellemezte Mihail Gorbacsov szovjet pártfőtitkárnak Mitterrand francia államfővel és Reagan amerikai elnökkel tervezett találkozóját. A szovjet vezetés abból indul ki — mondotta —, hogy a találkozók eredményeként csökkennie kell a jelenlegi veszélyes feszültségnek, s kedvező fordulatnak kell bekövetkezni az európai és a világhelyzetben.

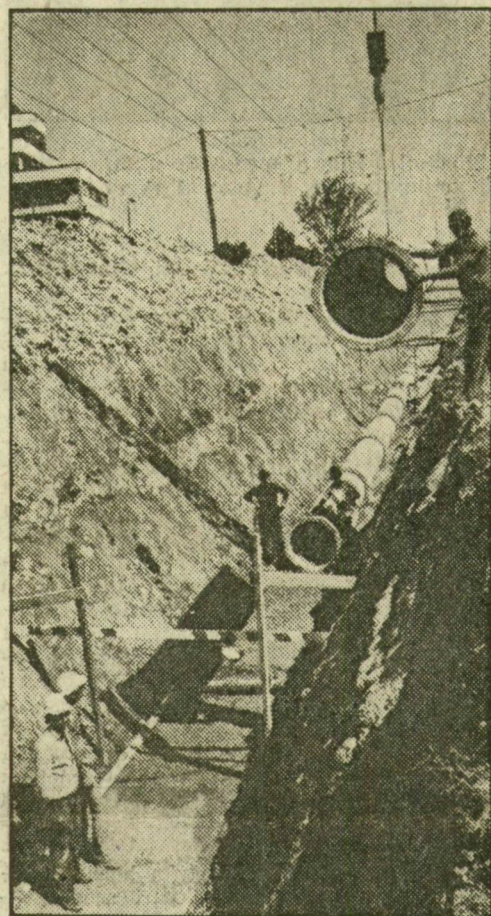
A Szovjetunió — hangoztatta a külügyminiszter — a becsületes, egyenlő megállapodások híve, ám csatlódás vár azokra, akik azt hiszik, hogy az erő pozíciójából tárgyalhatnak vele. Minden olyan kísérlet, amely a jelenlegi katonai egyensúly megbontását vagy egyoldalú előnyök szerzését célozza, hatékony ellenállásba fog ütközni a Szovjetunió részéről. Másfelől a szovjet politika célja nem a konfrontáció, s az európai fejlődésnek sem szabad a konfrontáció irányában haladnia. Ebben a szellemben kell felkészülni már most a Helsinkit követő bécsi konferenciára, amely a szovjet külügyminiszter szerint akkor lehet eredményes, ha a résztvevőknek sikerül felülemelkedniük nézeteltéréseiken, ha mindannyian partnereknek tekintik egymást a széles körű nemzetközi együttműködés kialakítását célzó erőfeszítésekben.

Nehezményezte a szovjet külügyminiszter, hogy távolról sem teljes erővel folyik a kontinensen a kereskedelem, gazdasági, az ipari és a tudományos-műszaki együttműködés, noha a szocialista országok, mint a KGST és az EKG kapcsolatainak felvételére vonatkozó javaslatok tanúsítják, készek új csatornákat megnyitni ezen a téren.

Sevardnadze foglalkozott a (Folytatás a 2. oldalon.)

Algyőtotl Tarjánig

Új ivóvízcsövek

A Keviép szakemberei közel 14 kilométer hosszú vízvezetékét fektették le az algyői ivóvízkutaktól Tarjánig. Jelenleg a gyógyszerári központ előtt dolgoznak. Ott 70 centiméter átmérőjű betoncsöveket „ásnak el”, amelyeken majd ösztől átlaga-

Somogyi Károlyné felvétele

gon 10 bár nyomással jön az ivóvíz. A pontos vonalvezetést lézerberendezés biztosítja. Felvételeinken a csőhálózat befejező munkálatait örökítettük meg. Első képünk: az utolsó csőelemeket helyezik az árokba. — Második felvételünk: a pontos munkát lézer biztosítja.

Áruforgalmi jelentés

A Belkereskedelmi Minisztérium áruforgalmi jelentése szerint az év első felében a lakosság összehasonlítható áron ugyanannyit mint tavaly ilyenkor, folyó áron 6,4 százalékkal többet, összesen 238,5 milliárd forint értékű árut vásárolt. A forgalomnövekedés üteme elmaradt az elmúlt esztendőétől, de a tervezettől is. A félév során valamivel

élénkebb volt a második, mint az első negyedév forgalma. Változatlan áron számolva — tehát az eladott áruk mennyiségét tekintve — csak az élelmiszerek forgalma növekedett, a ruházati termékek értékesítése 4,2 százalékkal, a vegyes iparcikkeké 0,3 százalékkal, a vendéglátásé pedig 2 százalékkal visszaesett a tavalyi első félévhez képest.

Az áruellátás színvonala kismértékben javult a korábbiakhoz viszonyítva, s ez megfelelt a tervezetnek. A jó színvonalú élelmiszerellátás mellett néhány termékből, egyebek közt élő halból, darabolt baromfiból, fozelék- és gyümölcskonzervekből, savanyúságokból, fűszerpaprikából, valamint olcsó borokból romlott a kínálat. A tavalyinál kedvezőbben alakult viszont — nagyrészt a jó téli tárolásnak köszönhetően — a burgonya-, zöldség- és gyümölcsértékesítés, valamint a szabadpiaci felhozatal. A ruházati üzletekben változatlanul gyakori a választékhiány, az iparcikkek közül továbbra is sokszor hiánycikk a fekete-fehér és a színes televízió, valamint az automata mosógép. Javult viszont — különösen a második negyedévtől — a bútorok, építőanyagok, kultúrcikkek, egyes műszaki termékek és vasárak kínálata. Júniusban az élelmiszerek és élvezeti cikkek iránti ke-

reslet a korábbi hónapoknál mérsékelt volt. Alapvető élelmiszerekből a kereskedelem kielégítette az igényeket. Több helyről jelezték, hogy a forgalomban levő citrom nem megfelelő minőségű, nem elég érett, és túl vastag a héja. A burgonya-, zöldség- és gyümölcskínálat a budapesti szakboltokban, illetve a piacokon kedvezőbben alakult, mint egy évvel korábban. Az árak a zöldség- és gyümölcsboltokban 7,6, a szabadpiacokon pedig 6 százalékkal voltak magasabbak, mint az elmúlt év júniusában. Ezen belül azonban a burgonya ára jelentősen — 40—50 százalékkal — a gyümölcsé kismértékben — 2,7 százalékkal — csökkent.

A ruházati kiskereskedelem forgalma mérsékelte, annak ellenére, hogy a vállalatok többsége különféle engedélyes akciókat is szervezett.

Az átlagosnál valamivel jobban növekedett júniusban a vegyes iparcikkek forgalma. Az ellátás valamelyest javult: a vasárak közül kellő mennyiségű és választékú tüzeléstechnikai cikk, fürdőakád, gáztűzhely állt rendelkezésre, javult a hazai hűtőgépek választéka, a korábbiaknál kisebb a hiánya a 100 literesnél kisebb ürtartalmú villanybojlerokból, rádiókból, magnetofonokból kerékpárokból és azok alkatrészeiből.

Új gabonafajták, technikai eszközök

A GKI készül az OMÉK-re

A Szegedi Gabonatermesztési Kutatóintézet az augusztus 17-én Budapesten megnyíló Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállításán fölvonultatja azokat a búza-, kukorica- és napraforgó-újdonosságokat, amelyek 1981. évtől kaptak állami elismerést.

A kutatási és fejlesztési pavilonban állítják ki az új gabonafajtákat, „ízeltőt” adva az idei termésből is. Húsz tablót helyeznek el, magyarázó szöveggel, fényképekkel ismertette az intézet munkáját. Többek között utalnak arra, hogy az intézetben előállított, illetve fajtafenntartott kukoricahibridek hazánk kukoricatermő területének mintegy háromnegyed részét foglalják el.

Bemutatják a búza- és a napraforgó nemesítésben elért kimagasló eredményeket. A kiszombori telepen a nemesítők olyan napraforgó-hibrideket állítottak elő, amelyek ötvenszázalékos olajtartalmúak. Emellett rövid tenészedjeűek, száztíz-százhusz nap alatt beérnek és hagyományos kombájnnal arathatók. Ma már külföldön is keresik a magyar napraforgókat. Az egyik kiszombori nemesítésű hibrid például Franciaországban is állami minősítést kapott.

Az intézet kutatóinak tervei alapján kifejlesztett — a növény-nemesítést szolgáló — új technikai berendezések közül is többet szerepel-

tenek a kiállításon. Ilyen a gabonaszemek keménységét meghatározó műszer. Ugyancsak jelentős a hazai alkatrészekből előállított „GK lux” nevű lámpa, amely importot helyettesít és a napfényvel szinte azonos értékű fényvel árasztja el az üvegházban a téli időszakban nevelt kísérleti gabonákat. Szintén fontos technikai berendezés a doboz formájú, speciális kis magtároló. Benne kis mennyiségű, de a tudományos kutatások szempontjából igen nagy értékű elit vetőmag, molyfertőzés vagy egyéb károsodás veszélye nélkül tárolható. Ezekből több készült és egymáshoz kapcsolódóan helyezhetők el.